

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рж1 г 29/2020
30.09.2020. године
Београд

Врховни касациони суд, судија Марина Милановић, у предмету предлагача АА из ..., чији је пуномоћник Јелена Дрецун, адвокат из ..., ради заштите права на суђење у разумном року, одлучујући о жалби предлагача изјављеној против решења Апелационог суда у Београду Р4 г 36/20 од 13.08.2020. године, дана 30.09.2020. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење Апелационог суда у Београду Р4 г 36/20 од 13.08.2020. године, тако што се усваја приговор предлагача АА из ... и утврђује да је предлагачу повређено право на суђење у разумном року у поступку који се води пред Апелационим судом у Београду у предмету Гж 6508/18.

Налаже се судији известиоцу у предмету Апелационог суда у Београду Гж 6508/18 да, у року од 30 дана, оконча жалбени поступак у том предмету, као и да у року од 15 дана по истеку рока за одлучивање о жалби, обавести председника Апелационог суда у Београду о предузетим мерама.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ Република Србија да из буџетских средстава опредељених за рад судова предлагачу на име трошкова поступка исплати износ од 18.000,00 динара, у року од 15 дана од дана подношења захтева предлагача за исплату.

О б р а з л о ж е њ е

Предлагач је Апелационом суду у Београду, дана 15.06.2020. године, поднео приговор ради убрзања поступка у предмету Апелационог суда у Београду Гж 6508/18.

Апелациони суд у Београду је решењем Р4 г 36/20 од 13.08.2020. године одбио као неоснован приговор предлагача.

Против наведеног решења, предлагач је изјавио жалбу из свих законских разлога.

Одлучујући о жалби предлагача, на основу одредаба чл. 16, 18. и 20. став 2. Закона о заштити права на суђење у разумном року („Службени гласник РС“ 40/15) и члана 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку („Службени гласник РС“ 25/82... „Службени гласник РС“ 106/15), Врховни касациони суд је испитао побијано решење применом члана

386. у вези члана 402. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ 72/11 ... 18/20) и закључио да је жалба основана.

У поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 1, 2,3,5,7 и 9. Закона о парничном поступку, на које Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Апелациони суд у Београду је спровео испитни поступак, па је, одлучујући о поднетом приговору ради убрзања поступка од 15.06.2020. године, утврдио да се у конкретном случају ради о новчаном потраживању, да је поступак отпочео подношењем тужбе дана 06.12.2011. године, да је одговор на тужбу дат 22.02.2012. године, да се у периоду до закључења расправе у првостепеном поступку 08.10.2013. године поступак одвијао ажурно и да су све радње предузимане у разумним роковима, да је првостепена пресуда донета 08.10.2013. године, да је жалба против првостепене пресуде изјављена 29.11.2013. године, да су списи предмета достављени 30.06.2014. године Апелационом суду у Београду који је својим решењем Гж 3238/14 од 09.03.2016. године укинуо првостепену пресуду и списе предмета вратио Трећем основном суду у Београду на поновно суђење; да је прва расправа пред првостепеним судом након укидања пресуде одржана 06.07.2016. године, да је иста закључена 14.09.2017. године, да је жалба против првостепене пресуде од стране туженог изјављена 03.05.2018. године и да је предмет достављен Апелационом суду у Београду 31.08.2018. године на поступак по жалби на одлучивање и да није окончан, јер је поступано по старијим предметима.

Апелациони суд у Београду је одбио приговор предлагача, из разлога што парнични поступак пред другостепеним судом траје од 31.08.2018. године и још није окончан, јер је поступано по старијим предметима, а приговор ради убрзања поступка је поднет 15.06.2020. године, што све, по закључку истог суда, указује да је приговор за убрзање поступка неоснован.

Међутим, из списка произилази и да је поступак у овој правној ствари покренут 06.12.2011. године, и да још није окончан.

Одредбом члана 32. став 1. Устава Републике Србије („Службени гласник РС“, бр. 98/2006) прописано је да свако има право да му независан, непристрасан и законом већ установљен суд, правично и у разумном року, јавно расправи и одлучи о његовим правима и обавезама, основаности сумње која је била разлог за покретање поступка, као и оптужбама против њега.

Одредбом члана 18. став 3. Устава Републике Србије прописано је да се одредбе о људским и мањинским правима тумаче у корист унапређења вредности демократског друштва, сагласно међународним стандардима људских и мањинских права, као и пракси међународних институција које надзиру њихово спровођење.

Одредбом члана 6. став 1. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода („Службени лист СЦГ“ - Међународни уговори, бр. 9/2003, 5/2005 и 7/2005, „Службени гласник РС“ - Међународни уговори, бр.12/2010 и 10/2015), између осталог, прописано је да свако, током одлучивања о његовим грађанским правима и

обавезама или о кривичној оптужби против њега, има право на правичну и јавну расправу у разумном року пред независним и непристрасним судом, образованим на основу закона.

Одредбом члана 4. Закона о заштити права на суђење у разумном року, прописано је да се при одлучивању о правним средствима којим се штити право на суђење у разумном року уважавају све околности предметног суђења, пре свега сложеност чињеничних и правних питања, целокупно трајање поступка и поступање суда, јавног тужилаштва или другог државног органа, природа или врста предмета суђења или истраге, значај предмета суђења или истраге по странку, понашање странке током поступка, посебно поштовање процесних права и обавеза, затим поштовање редоследа решавања предмета и законски рокови за заказивање рочишта и главног претреса и израду одлуке.

Погрешан је закључак Апелационог суда у Београду да је приговор предлагача неоснован. Наиме, ради се о парничном поступку који је покренут подношењем тужбе дана 06.12.2011. године, пре непуних девет година и који изузетно дуго траје, због чега првостепено решење није законито.

Пропуст првостепеног суда отклонио је Врховни касациони суд, тако што је на утврђено чињенично стање применио цитиране одредбе Устава РС, Европске конвенције и закона и одлучио као у првом и другом ставу изреке. Полазећи од чињенице: да поступак у овој правној ствари од значаја за предлагача, који је тужилац, траје од 06.12.2011. године, а да још није окончан, Врховни касациони суд је применом прописаних мерила закључио да је предлагачу повређено право на суђење у разумном року. Наиме, у конкретном случају су знатна дужина трајања поступка и значај правне ствари за предлагача довољне чињенице за извођење закључка да поступак неразумно дуго траје. Повређено је право предлагача, јер судови ни након непуних девет година од почетка суђења нису успели да у целини правноснажно окончају спор, а како се ради о старом предмету, жалбени суд је морао брже да поступа. Пошто је поступак неразумно дуго трајао и још није окончан, Врховни касациони суд је утврдио повреду права на суђење у разумном року.

Отклањајући последице утврђене повреде права на суђење у разумном року у циљу што бржег окончања поступка у предмету Гж 6508/18, Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 11. став 1. Закона о заштити права на суђење у разумном року, наложио окончање жалбеног поступка у року од 30 дана од пријема овог решења.

Имајући у виду наведено, Врховни касациони суд је одлучио као у првом и другом ставу изреке на основу члана 401. тачка 3. ЗПП.

Одлука о накнади трошкова предлагачу, као у ставу трећем изреке донета је применом чланова 153, 154. и 165. став 2. ЗПП, у вези са чланом 30. став 2. ЗВП. Предлагачу су досуђени тражени трошкови првостепеног и жалбеног поступка, и то на име састава приговора од стране пуномоћника – адвоката у висини од 6.000,00 динара и жалбе у висини од 12.000,00 динара.

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ:
Против овог решења жалба није дозвољена.

С у д и ј а
Марина Милановић, с.р.

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић